

Το φάσμα αυτοσυζυγούς τελεστή

Έστω H χώρος Hilbert.

Πρόταση 1. Έστω $A = A^* \in \mathcal{B}(H)$. Τότε

$$(\alpha) \|A\| = \sup\{|\langle Ax, x \rangle| : \|x\| = 1\}.$$

$$(\beta) \|A\| = \max\{|\lambda| : \lambda \in \sigma(A)\}.$$

Ειδικότερα, το φάσμα ενός αυτοσυζυγούς τελεστή δεν είναι κενό.

Απόδειξη. Το (α) έχει ήδη αποδειχθεί για αυτοσυζυγείς τελεστές.

Για το (β), αρκεί βεβαίως να υποθέσουμε ότι $A \neq 0$.

Από το (α), υπάρχει μια ακολουθία (x_n) με $\|x_n\| = 1$ για κάθε $n \in \mathbb{N}$ ώστε $|\langle Ax_n, x_n \rangle| \rightarrow \|A\|$. Η ακολουθία πραγματικών (γιατί $A = A^*$) αριθμών $(\langle Ax_n, x_n \rangle)$ είναι φραγμένη, επομένως έχει μια υπακολουθία $(\langle Ay_n, y_n \rangle)$ που συγκλίνει, έστω στο $\lambda \in \mathbb{R}$, και προφανώς $|\lambda| = \|A\|$.

Ισχυρισμός $\lim_n (A - \lambda I)y_n = 0$.

Απόδειξη Έχουμε

$$\begin{aligned} 0 &\leq \|Ay_n - \lambda y_n\|^2 = \langle Ay_n, Ay_n \rangle - \langle Ay_n, \lambda y_n \rangle - \langle \lambda y_n, Ay_n \rangle + \langle \lambda y_n, \lambda y_n \rangle \\ &= \|Ay_n\|^2 - 2\lambda \langle Ay_n, y_n \rangle + \lambda^2 \|y_n\|^2 \quad (\text{γιατί } A = A^* \text{ και } \lambda = \bar{\lambda}) \\ &= \|A\|^2 - 2\lambda \langle Ay_n, y_n \rangle + \lambda^2 = 2\lambda(\lambda - \langle Ay_n, y_n \rangle) \rightarrow 0 \end{aligned}$$

επομένως $\lim_n (A - \lambda I)y_n = 0$ και ο Ισχυρισμός αποδείχθηκε.

Έπεται ότι ο φυσιολογικός τελεστής $A - \lambda I$ δεν είναι κάτω φραγμένος στη μοναδιαία σφαίρα, και συνεπώς δεν έχει φραγμένο αντίστροφο. \square

Παρατήρηση Η πρόταση ισχύει, όπως θα δούμε, για φυσιολογικούς τελεστές, όμως για να το αποδείξουμε θα χρειασθούμε το φασματικό θεώρημα.